

Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü nəyin bahasına olursa olsun, bərpa edilməlidir.

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır

30 mart 2016-cı il № 23 (2038)

Qiyməti 25 qəpik

Azərbaycan tarixində hərbi məsələlər və Heydər Əliyev irsi

Bəşər sivilizasiyasının tarixi sübut edir ki, kifayət qədər xarici iqtisadi müstəqilliyi təmin etməyə, dünya iqtisadiyyatı və siyasətinə təsir göstərməyə imkan verməyə qadir olan, hərbi gücü olmayan dövlət güclü dövlət sayıla bilməz. Dövlət keçmişin təcrübəsi, mövcud hərbi-siyasi şərait, geostrateji mövqe və iqtisadi potensialın real imkanlarına arxalanaraq, eyni zamanda ölkənin ali siyasi rəhbərliyinin qoyduğu məsələlərdən çıxış edərək, özünün Silahlı Qüvvələrini yaradır.

"Hərbi-element" bir çox dövlətlərin, o cümlədən Azərbaycan Respublikasının milli təhlükəsizlik sistemində əsas elementlərdən biridir. Lakin "dövlətin hərbi qüdrəti", "hərbi güc" anlayışları silahlı mübarizə üçün nəzərdə tutulan qüvvə və vasitələrin mövcudluğu ilə məhdudlaşmır, mütləq olaraq ölkə iqtisadiyyatının inkişafını, təbii sərvətlərin istifadə səviyyəsini, müasir dövrdə Qərblə Şərq, Şimalda Cənub arasında formalaşdırılan beynəlxalq kommunikasiya və təsərrüfat əlaqələrini özündə ehtiva edir.

"Hərbi güc" dövlətin xarici siyasətinin vacib amilidir, o müharibə səhnəsində dövlətin xüsusi çəkisini müəyyənləşdirir. Tanınmış alim və hərbi ekspertlərin fikrincə, "hərbi güc"ün əsas parametrləri bunlardır: birincisi, ölkənin coğrafi mövqeyi; ikincisi, onun təbii ehtiyatları və iqlimi; üçüncüsü, ərazinin sahəsi; dördüncüsü, əhalinin sayı; beşincisi, milli xarakter, nəhayət, altıncısı, dövlət quruluşu. Bu amillərin müsbət mütənəsibliyi şəraitində hətta ən cüzi hərbi güvvenin belə mövcudluğu potensial rəqib və müttəfiqlərin siyasi alyanslarının, hərbi-siyasi qruplaşmaların formalaşmasında vacib rol oynaya bilər.

Dahi alman filosofu F.Qe-qel bəşəriyyətin yaşadığı çoxsaylı qanlı müharibələri nəzər-

General-polkovnik Zakir HƏSƏNOV:

"Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyəti ordumuzun şəxsi heyəti üçün ən layiqli örnəkdir."

də tutaraq qeyd etmişdir ki, tarix özünün ən pis tərəfləri sayəsində inkişaf edir, başqa sözlə desək, bəşəriyyət əlli əsrdən çox müddətdə tərəqqiyə doğru irəlilədiyi yolu öz qanı ilə suvarır. Azərbaycan tarixi də ümumdünya tarixi prosesi çərçivəsində inkişaf edirdi. Dünyanın başqa ölkələrində olduğu kimi, burada da siyasi və hərbi hadisələr mürəkkəb şəraitdə baş verirdi; XIX əsrin tanınmış alman hərbi nəzəriyyəçisi və tarixçisi general Karl Klauzevisin "Müharibə haqqında" kitabında deyildiyi kimi, müharibə - qələmin qılıncı əvəzləndiyi siyasətdir.

Azərbaycanın hərbi tarixinin dərin kökləri vardır. Qafqaz regionunda son iki minillik ərzində baş vermiş hərbi-siyasi hadisələr zənginliyi və dramatikliyi ilə seçilirdi. Bu onunla bağlı idi ki, Qafqaz regionu təkcə Yaxın və Orta Şərq ölkələrini deyil, həmçinin Hindistan və Çini Avropa ilə bağlayan əlvərişli nəqliyyat dəhlizi idi. Buradan keçən geniş ticarət əlaqələri coxsaylı səyyah, dənizçi,

tacir və işğalçıları cəlb edirdi. Azərbaycan qədim dövrlərdən bizim günlərə qədər dünyanın mühüm dövlətləri arasında aparılan kəskin geosiyasi rəqabətin mərkəzində olub.

Ötən əsrlərdə və yaxın keçmişdə baş vermiş hərbi-siyasi hadisələr Azərbaycan xalqının taleyinə dərin təsir göstərməklə bərabər, qonşu ölkələrin xalqları üçün də nəticəsiz ötürüşməmişdir. Xarici işğalçılarla aparılan çoxsaylı və uzunmüddətli qanlı müharibələrdə Azərbaycan xalqı nəinki öz mövcudluğunu qoruyub saxlamış, öz milli mədəniyyətini yaratmış və inkişaf etdirmiş, hətta, müxtəlif tarixi dövrlərdə regionda və onun hüdudlarından kənarında baş vermiş hadisələrdə aparıcı rol oynamışdır.

Təsadüfi deyil ki, XX əsrdə - istər Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə (1918-1920-ci illər), istərsə də müasir Azərbaycan Respublikasında "hərbi element"in növbəti inkişafının planları yaranır, hərbi quruculuğun, ölkənin Silahlı Qüvvələrinin inkişaf

yolları axtarılır.

1991-ci ildə Azərbaycanın yenidən öz dövlət müstəqilliyinə qovuşması xalqımızın çoxəsrlik tarixində əlamətdar hadisə oldu. Ermənistanın Azərbaycana qarşı işğalçılıq siyasəti nəticəsində ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində yaranmış mürəkkəb hərbi-siyasi vəziyyət ölkənin müstəqilliyini və ərazi bütövlüyünü etibarlı qorumağa qadir olan Silahlı Qüvvələrin yaradılmasını milli-dövlətçilik quruculuğunun əsas istiqamətlərindən birinə çevirdi. Ümummilli lider Heydər Əliyevin xidmətləri sayəsində 1993-cü ilin ortalarından başlanan ordu quruluşu artıq bir neçə ildən sonra öz bəhrəsini verdi.

Ümummilli liderin rəhbərliyi ilə ordu daxilində dərinləşməkdə olan böhranın qarşısı alındı və bu sahədə keyfiyyət dəyişikliyi yarandı. Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev hazırda bu kursu layiqincə davam etdirir.

(Ardı 2-ci səhifədə)

Əsgərlərin arzusu birdir

3-cü səhifədə

Səməmin aydınlığı naminə

4-cü səhifədə

Şərəfli yolun davamçısı

5-ci səhifədə

Şəxsi heyətin asudə vaxtı səmərəli keçir

6-cı səhifədə

Azərbaycan tarixində hərbi məsələlər və Heydər Əliyev irsi

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Məlumdur ki, hər millətin keçmişinə nəsillərin vahid qırılmaz tarixi əlaqəsini təşkil edən müxtəlif hadisələr daxildir. Onların sırasında hərbi-siyasi hadisələr xüsusi yer tutur, çünki məhz belə hadisələrin axarında özünün mövcudluğu uğrunda mübarizə aparan millətin birlik əzmi və mətinlik dərəcəsi sınıranır. Böyük türk xalqları ailəsinin güclü budaqlarından olan Azərbaycan xalqı da bu çətin tarixi yolu keçmişdir.

Xalqımızın minilliklərə söykənən zəngin hərbi-tarixi keçmişinin dərinliklərindən öyrənilməsi bu gün xüsusilə vacibdir. Siyasi müstəqillik və iqtisadi tərəqqi yolunda olan Azərbaycan işğalçı qonşu ilə ağır mübarizə şəraitindədir.

Azərbaycanın hərbi tarixi ən qədim zamanlardan müasir dövrdə hərbi işinin yaranması, inkişafı proseslərinin və ölkə ərazisində mövcud olmuş dövlətlərin silahlı qüvvələrinin apardığı müharibələrin tarixinin öyrənilməsi məsələlərini özündə birləşdirir. Həmçinin Azərbaycanın hərbi fikrinin və hərbi sənətinin tarixinin öyrənilməsi böyük əhəmiyyət kəsb edir. Ölkəmizin hərbi keçmişini pərakəndə halda, ümumşərq hərbi işinin təkamülündən ayrı tədqiq etmək doğru olmazdı. Eyni zamanda Azərbaycanda hərbi işinin inkişafına spesifik milli, sosial-siyasi, iqtisadi və mədəni xüsusiyyətlər, bir sıra digər amillər də öz təsirini göstərmişdir.

Azərbaycan ərazisində baş vermiş coxsaylı müharibələrin, onların mahiyyət xarakterinin, yaranma səbəblərinin və törətdikləri fəsadların araşdırılması konkret tarixi şərait nəzərə alınmaqla öyrənilməsinə tələb edir. Belə olduqda Azərbaycanın siyasi tarixi ilə hərbi tarixi arasında olan qırılmaz əlaqə aydın görünür.

Azərbaycanda ordu quruculuğunun uğurla davam etdirilib başa çatdırılması və respublikamızda hərbi elmin inkişafı bir-birini qarşılıqlı şəkildə şərtləndirən amillərdir. Əslində hərbi tariximizə hərtərəfli öyrənilməsi çox mühümdür və Silahlı Qüvvələrin inkişafı baxımından əhəmiyyət kəsb edir. Bu istiqamətdə yeni-yeni konseptual əsərlər yaratmağa ehtiyac vardır. Həmin əsərlər tədris prosesində, xüsusilə ali hərbi məktəblərdə, həmçinin gənc nəslə hərbi tariximizin öyrədilməsində geniş istifadə oluna bilər.

Ulu öndər Heydər Əliyev öz çıxışında qeyd etmişdi: "...Biz nadir bir irsin varisləriyik. Hər bir Azərbaycan vətəndaşı bu irsə layiq olmağa çalışaraq, böyük bir tarixi keçmiş, zəngin mədəniyyəti, yüksək mədəniyyəti olan ölkəmizin həm dünyənə, həm bu gününə, həm də gələcəyinə dərin bir məsuliyyət hissəli yanaşmalıdır". Hərbi tarixçilər bu zəngin irsi daha da zənginləşdirməlidirlər.

Heydər Əliyev hər bir vətəndaşımızın doğma tariximizi yaxşı bilməsini vacib hesab

edirdi. Bu gün dahi rəhbərin irsi tariximizin dəqiq öyrənilməsində ən qiymətli mənəvi sərvətlərdəndir. Onun Azərbaycan tarixinə dair hər fikri aparılacaq tədqiqatlar üçün əsl nümunədir.

Dahi rəhbərimiz Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının, Azərbaycan torpağının misilsiz təəssübkeşi, Azərbaycanda ordu quruculuğunun memarı və dövlətçiliyimizin xilasçısıdır. O, tarixi məsələlərlə bağlı bütün çıxışlarında Azərbaycan tarixinin ayrılmaz tərkib hissəsi olan ordu quruculuğuna xüsusi önəm verirdi.

Beləliklə, Azərbaycan hərbi tarixinin qədim zamanlardan indiyə kimi olan dövrü, xüsusilə Heydər Əliyev dövrü ciddi öyrənilməli və ümumiləşdirilməlidir. Hərbi tariximizə aid elmi araşdırmalar Azərbaycan tarixşünaslığında layiqli yer almalı, Azərbaycan Respublikası hərbi doktrinasının hazırlanmasında, hərbi-siyasi tariximiz üçün faydalı mənbəyə çevrilməli, hərbi məktəblərdə tədris edilməli və gənclərimizə yetərincə aşılmalıdır. Ulu öndərin təbiri ilə desək, bu, doğma tariximizi, o cümlədən hərbi tariximizi yaxşı bilmək istəyənlər, Azərbaycanın hərbi tarixi ilə maraqlanan hər bir vətəndaşımıza layiqli töhfə olmalıdır.

Nurulla ƏLİYEV,
Hərbi Akademiyanın
adyunktura və elm
şöbəsinin hərbi tarixi üzrə
professoru, tarix üzrə
elmlər doktoru

Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri Pakistan tərəfinə başsağlığı verib

Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov Pakistanın Lahor şəhərindəki parkda törədilmiş partlayış nəticəsində həlak olan və xəsarət alanlarla bağlı Pakistan İslam Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Birləşmiş Qərargah Rəisləri Komitəsinin sədri ordu generalı Rəşad Mahmuda başsağlığı ünvanlayıb.

Başsağlığında bildirilir: "Pakistan İslam Respublikasının Lahor şəhərində törədilmiş terror aktı nəticəsində çoxlu sayda insanın həlak olması və yaralanması haqqında xəbər məni dərinliklə kədərləndirdi.

Biz bu dəhşətli hadisələrdən çox hiddətlənir, terrorizmi qətiyyətlə pisləyir və ən kəskin şəkildə terrora qarşı mübarizə aparırıq. Bütün yaralıları Tanrıdan şəfa arzulayıram.

Həlak olanlara Allahdan rəhmət diləyir, onların yaxınlarının dərdlərinə şərik olur, ailələrinə dərin hüznə başsağlığı verirəm."

Müdafiə nazirinin rəhbərliyi ilə xidməti müşavirə keçirilib

Martın 26-da Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun rəhbərliyi ilə nazirin müavinləri, Silahlı Qüvvələr və qoşun növü komandanları, eləcə də birlik komandirlərinin iştirakı ilə xidməti müşavirə keçirilib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, müşavirədə cari vəziyyət təhlil edilərək konkret tapşırıqlar qoyulub.

Müdafiə naziri qoşunların döyüşə hazırlıq səviyyəsinin təftiş edilməsi və hərtərəfli yoxlanılmasına dair Baş Qərargaha müvafiq tapşırıq verib.

Azərbaycan Respublikasının Qazax rayonu ərazisində dövlət sərhədini pozmağa cəhd göstərən erməni silahlı bölmələrinin qarşısı alınıb

Son günlər işğal olunmuş ərazilərdə xeyli sayda itkilərə məruz qalan erməni tərəfi uğursuzluqlarının əvəzini çıxmağa can ataraq Azərbaycan-Ermənistan dövlət sərhədində törətdiyi təxribatların sayını artırır.

Əməliyyat şəraitində üstünlüyü itirən düşmən dövlət sərhədində gərginliyi artırmaqla bəzi beynəlxalq qurumları, o cümlədən Ermənistanın üzv olduğu hərbi-siyasi təşkilata daxil olan dövlətləri də münafiqəyə iştiraka sövq etməyə çalışır.

Martın 27-də Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri Qazax rayonu ərazisində dövlət sərhədini pozaraq, ərazimizə soxulmağa cəhd göstərmişdir. Bu istiqamətdə yerləşən bölmələrimizin sayıqlığı nəticəsində düşmənin hərəkəti qabaqcadan aşkar edilmiş və qarşısının alınması məqsədilə müvafiq tədbirlər həyata keçirilib. İtkilərə məruz qalan işğalçılar geri çəkilməyə məcbur edilib.

Düşmənlə baş verən döyüş toqquşmasında Silahlı Qüvvələrimizin zabiti leytenant Zülfüqarlı Qalib Laim oğlu və əsgər Hacıyev Qəfərli İntiqam oğlu həlak olub.

Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi şəhidlərin yaxınları və əzizlərinə dərin hüznə başsağlığı verir və səbr diləyir!

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun əmri ilə hər iki hərbi qulluqçu ölümündən sonra "Hərbi xidmətdə fərqlənməyə görə" 3-cü dərəcəli medalı ilə təltif edilib.

Müdafiə Nazirliyi bildirir ki, həmin istiqamətdə əməliyyat şəraiti qoşunlarımızın tam nəzarəti altındadır. Azərbaycan tərəfi bütün beynəlxalq təşkilatları növbəti dəfə ermənilərin təxribatlarını qınayaraq baş verənlərə müvafiq qiymət verməyə çağırır.

* * *

Martın 25-də qoşunların təmas xəttində işğalçılarla döyüşdə Silahlı Qüvvələrimizin hərbi qulluqçusu kiçik çavuş Abbaszadə Elşad Raqif oğlu həlak olub.

Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi şəhidin yaxınları və əzizlərinə dərin hüznə başsağlığı verir və səbr diləyir!

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun əmri ilə kiçik çavuş E.Abbaszadə ölümündən sonra "Hərbi xidmətdə fərqlənməyə görə" 3-cü dərəcəli medalı ilə təltif edilib.

Qarşı tərəfin itkiləri dəqiqləşdirilir.

Oleq Belokonev:

MDB ölkələri praktiki hərbi əməkdaşlıq mexanizmlərini təkmilləşdirməlidirlər

AZƏRTAC BELTA-ya istinadla xəbər verir ki, MDB ölkələri praktiki hərbi əməkdaşlıq mexanizmlərini təkmilləşdirməlidirlər. Bu fikri Belarus Respublikasının müdafiə nazirinin birinci müavini - Silahlı Qüvvələrin Baş Qərargah rəisi Oleq Belokonev martın 28-də MDB-nin iştirakçısı olan ölkələrin silahlı qüvvələrinin Qərargah Rəisləri Komitəsinin iclasında səsləndirib. O deyib: "Geosiyasi vəziyyətin kəskin dəyişdiyi indiki şəraitdə məhz

praktiki əməkdaşlıq məsələləri ön plana çıxıb. Biz əməkdaşlıq və yaranan təhlükələrə müqavimət göstərmək mexanizmlərini birlikdə işləyib hazırlamalı, onları təkmilləşdirmək üçün real yollar axtarmalıyıq".

MDB-nin iştirakçısı olan ölkələrin silahlı qüvvələrinin Qərargah Rəisləri Komitəsinin iclasında Azərbaycan, Belarus, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Rusiya, Tacikistan və Ermənistan nümayəndə heyətləri iştirak edirlər.

Silahlı Qüvvələrin Baş Qərargah rəisi MDB Silahlı Qüvvələri Qərargah Rəisləri Komitəsinin iclasında iştirak edir

Belarus Respublikası Müdafiə nazirinin birinci müavini - Silahlı Qüvvələrin Baş Qərargah rəisi general-mayor Oleq Belokonevin dəvəti ilə bu ölkədə səfərdə olan Azərbaycan Respublikası Müdafiə nazirinin birinci müavini - Silahlı

Qüvvələrin Baş Qərargah rəisi general-polkovnik Nəcməddin Sadıkov martın 28-də Müstəqil Dövlətlər Birliyi iştirakçı-dövlətləri Silahlı Qüvvələri Qərargah Rəisləri Komitəsinin Minsk şəhərində keçirilən növbəti iclasında iştirak edir.

Övvəlcə iclasın iştirakçıları Qələbə Meydanındakı abidənin önünə əklil qoyublar.

Azərbaycan, Belarus, Rusiya, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Tacikistan və Ermənistan nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə keçirilən iclasda MDB çərçivəsində hərbi əməkdaşlıq məsələlərinin müxtəlif aspektləri müzakirə olunur.

Nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri iclasda müdafiə sahəsində əməkdaşlıq məsələlərinə dair fikir mübadiləsi aparacaqlar.

Martın 30-dək davam edəcək səfər çərçivəsində general-polkovnik N.Sadıkovun bir sıra ikitərəfli görüşləri də nəzərdə tutulub.

Görüşlərdə ölkələrimiz arasında hərbi və hərbi-texniki sahələrdə əməkdaşlığın hazırkı vəziyyəti və inkişaf perspektivləri müzakirə olunacaqdır.

Bundan əlavə, Belarus Respublikasının bir sıra müdafiə sənayesi müəssisələrinin ziyarəti planlaşdırılır.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**

Əsgərlərin arzusu birdir

Baharın gəlişi ilə təbiət oyanır, torpağa yeni nəfəs gəlir. Otlar, ağaclar tumurcuqlayır, çiçək açıb yazı salamlayır. Təbiətin bu hadisəsini düşmənlə mövqələrin lap yaxınlığında da hiss edirik.

Ətrafı seyr etdikcə sanki yerə yaşıl xalı sərilib. Bu mənərəyə baxdıqca aralıda dağları yarıb keçən ziqzaq xətti görürəm. Bu, mətin oğullarımızın düşməndən müdafiə olunduqları səngərdir. Onlar gecə-gündüz demədən müşahidə aparır, düşməne layiqli cavab verirlər. Səngərin o üzü də Vətəndi, bu üzü də. O üzün fərqi ondadır ki, orada yaşayanlar biz deyilik, bizə qənim kəşilən ermənilərdir. Ermənilər işğal etdikləri ərazilərdə müvəqqəti məskunlaşsınlar. Bu işğalın da sonu olacağına ümidimiz çoxdu. Bunu düşmən də yaxşı bilir.

Hərbi hissənin qərargahında zabit Şükür Həmidovla görüşdüm. O, döyüşçülərin sayıqlığından, onların yüksək döyüş bacarıqlarından danışdı. Bildirdi ki, ön xətdə dayanan əsgərlər hər an düşməne sarsıdıcı atəş zərbələri vurur, yağılar vaxtaşırı itki verirlər. Bu da əsgərlərimizin sayıqlığından və döyüş vərdişlərini yetərincə mənimsədiklərindən irəli gəlir.

Zabit Seymur Həbibullahovla ön xətdə dayanan əsgərlərin yanına yola düşdük. Hamar asfaltdan ayrılıb dolanbac yola üz tuturuq. Yol bizi qarşıda görünən səngərə aparır. Zabit həmkarım neçə illərdi bu yerlərdə xidmət etdiyindən bura

nin hər daşına, ciğirına yaxşı bələddi. Döyüş postuna çatırıq. Bizi burada gizir Seymur Quliyev qarşıladı. O, müdafiə mövqeyində hadisənin baş vermədiyini dedi.

Təxribat cəhdinin qarşısının alındığını bildiren gizir beş ildən artıq burada xidmət edir. O, xidmətindən razıdır və belə

xidmətinə görə fəxri fərman, təşəkkür və qiymətli hədiyyə alıb.

Postun bütün əsgərləri döyüş dəsti ilə düzülüblər. Əsgərlərdən Turan Xıdırzadə, Paşa Əliyev, Əbülfəz Quluzadə, Teymur Əliyev və başqaları ilə qısa tanışlıqdan məlum olur ki, onların hər biri ayrı-ayrı bölgələrdədir və xidmətə geldikləri ta-

bir peşə seçdiyindən qürur duyduğunu deyir.

- Vətənin keşiyində dayanmaqdan müqəddəs nə ola bilər, - deyir gizir. - Canımdan artıq bildiyim Vətənimin yolunda hər cür fədakarlığa hazırım.

Komandiri bu ruhda olan əsgərin də cəsarətli, vətənpərvər olacağına şübhə etmirəm. Manqa komandiri Sahab Mahmudov da yetərincə döyüş təcrübəsinə malik müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularındandır. Zabit S.Həbibullahov deyir ki, çavuş S.Mahmudov birlik və birləşmə komandirlərindən dəfələrlə nümunəvi

rix də müxtəlifdir. Ancaq onları birləşdirən bir məqsəd var: erməni tapdağı altında qalan yurd yerlərimizi tezliklə azad etmək. Söhbət etdiyim bu əsgərlərdə düşməne qisas hissi güclüdür. Abşeron rayonundan hərbi xidmətə gələn Teymur Əliyevə görə, onlar tam əmindirlər ki, döyüş əməliyyatları başlayarsa, işğal altında olan torpaqlarımızda erməni silahlılarını məhv edib doğma yurd yerlərimizi geri alacaqlar.

**Mayor
Bəxtiyar ƏLİYEV,
"Azərbaycan Ordusu"**

Azərbaycan Silahlı Qüvvələri yalnız düşmən mövqələrini, hərbi məqsədli obyektlərini hədəfdə saxlayır

Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin atəşi nəticəsində guya erməni mülki əhaliyə xəsarət yetirilməsi barədə Ermənistan tərəfinin yaydığı məlumatlar həqiqətə uyğun deyil. Canlı hərbi qüvvə və döyüş texnikası sarıdan itki verən ermənilər bu uydurmasını qəti surətdə rədd edirik.

Bu barədə Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat Xidmətindən AZƏRTAC-ın sorğusuna cavab olaraq bildiriblər.

Nazirliyin məlumatında qeyd olunub ki, Silahlı Qüvvələrimizin bölmələri yalnız düşmən mövqələrini, səngərlərini, hərbi məqsədli obyektləri, neqliyyat vasitələrini və kommunikasiya xətlərini hədəfdə saxlayır. Hər dəfə Ermənistanın hərbi-siyasi rejiminin nümayəndələrinin cəbhəyə səfərlərindən sonra bütün təmas xətti boyu gərginliyin artması müşahidə edilir və bu süni şəkildə vəziyyəti kəskinləşdirmək məqsədi daşıyır.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı

Ermənistan silahlı birləşmələri atəşkəs rejimini pozub

28 mart 2016-cı il.

Müdafiə Nazirliyi bildirir ki, erməni silahlı bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iriçaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini ümumilikdə 130 dəfə pozub.

Ermənistan Respublikası Noyembəryan rayonunun Berekamavan, Şavarşavan, Voskevan, İcevan rayonunun Berkaber kəndlərində yerləşən mövqələrdən Qazax rayonunun Qaymaqlı, Quşçu Ayrım, Qızılcacılı kəndlərində, Berd rayonunun Çinari kəndində yerləşən mövqələrdən Tovuz rayonunun Ağbulaq kəndində, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqələrdən Gədəbəy rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqələrimiz atəşə tutulub.

Goranboy rayonunun Gülüstan, Tərtər rayonunun Göyax, Çiləbürt, Yarımca, Ağdam rayonunun Şıxlar, Cəvahirli, Sarıcalı, Kəngərli, Novruzlu, Şuraabad, Qaraqaşlı, Yusifcanlı, Mərzili, Xocavənd rayonunun Kuropatkino, Füzuli rayonunun Qaraxanbəyli, Horadiz, Qorqan, Aşağı Seyidəhmədli, Cəbrayıl rayonunun Mehdili kəndləri yaxınlığında, həmçinin Göygöl, Goranboy, Xocavənd, Füzuli və Cəbrayıl rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqələrdən də Silahlı Qüvvələrimizin mövqələri atəşə tutulub.

Azərbaycan Silahlı Qüvvələri əməliyyat şəraitinə uyğun olaraq, düşmənin mövqələrinə və səngərlərinə 131 dəfə atəş zərbəsi endirib.

29 mart 2016-cı il.

Müdafiə Nazirliyi bildirir ki, erməni silahlı bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimini ümumilikdə 116 dəfə pozub.

Ermənistan Respublikası İcevan rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə və Paravakar kəndində yerləşən mövqələrdən Qazax rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə, Ağstafa rayonunun Köhnəqışlaq kəndində, Berd rayonunun Mosesqex, Çinari kəndlərində yerləşən mövqələrdən Tovuz rayonunun Əlibəyli, Koxanəbi kəndlərində, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqələrdən Gədəbəy rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqələrimiz atəşə tutulub.

Goranboy rayonunun Gülüstan, Tərtər rayonunun Göyax, Çaylı, Yarımca, Çiləbürt, Ağdam rayonunun Şıxlar, Cəvahirli, Sarıcalı, Kəngərli, Novruzlu, Şuraabad, Yusifcanlı, Nəmirli, Xocavənd rayonunun Kuropatkino, Füzuli rayonunun Qaraxanbəyli, Horadiz, Qorqan, Aşağı Seyidəhmədli, Cəbrayıl rayonunun Mehdili kəndləri yaxınlığında, həmçinin Göygöl, Goranboy, Xocavənd, Füzuli və Cəbrayıl rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqələrdən də Silahlı Qüvvələrimizin mövqələri atəşə tutulub.

Azərbaycan Silahlı Qüvvələri əməliyyat şəraitinə uyğun olaraq, düşmənin mövqələrinə və səngərlərinə 120 dəfə atəş zərbəsi endirib.

Döyüş hazırlığı

Səmamızın aydınlığı naminə

Keyli müddətdir ki, tanıdığım zabit İbrahim Yunusovla nəzarət-buraxılış məntəqəsində rastlaşdıq. Səhər qatardan düşüb hərbi hissəyə gələndə hava heç işıqlaşmamışdı. Amma döyüşçülərin səs-küyündən hiss etmək olurdu ki, hava hücumundan müdafiəçilər üçün artıq xidmət günü başlanıb.

- Hərbi hissəmizdə şəxsi heyət günün nizam qaydalarına uyğun fəaliyyət göstərir, - bizimlə söhbətində zabit İbrahim Yunusov bildirdi. - Hər peşənin sahibi öz sənətini mükəmməl bilməlidir. Bizim də vəzifəmiz Vətənin müdafiəsinə hər an hazır olmaq, onun

səmasının aydınlığını qorumaqdır. Bu məqsədlə şəxsi heyətin başlıca vəzifəsi döyüş hazırlığı planında nəzərdə tutulduğu kimi, ixtisas, taktiki, atəş hazırlığına yiyələnmək, eyni zamanda mənəvi-psixoloji möhkəmiyyə nail olmaqdır. Hərbi kollektivimizin fəaliyyəti ilk növbədə bu vəzifələrin icrasına yönəlib.

Sübh tezdən şəxsi heyət idmanla məşğul olmuş, səhər yeməyinə getmişdi. Yerbəyerdən sonra isə döyüş hazırlığı məşğələləri başlanmışdı.

Hərbi hissənin şəxsi heyəti ilk növbədə müəyyən edilmiş mövqelərdə hava hücumundan etibarlı müdafiəni təmin edir. Bu məqsədlə onlar müvafiq təlimatlara uyğun olaraq döyüş postları qoyublar və həmin postlarda gecə-gündüz demədən döyüş növbəsi aparırlar. Bir sözlə, zenitçilər döyüş bacarıqlarını möhkəmlət-

mək üçün çalışırlar.

- Hazırda hava hücumundan müdafiəçilərimizin böyük əksəriyyəti döyüş və ictimai-siyasi hazırlıq dərslərində iştirak edir, - zabit Sərxan Babayev bildirdi. - Bacarıqlı zabitlərimiz öz vəzifələrini yaxşı bilir və qrup rəhbərləri kimi tədris prosesinin səmərəli təşkilində mühüm rol oynayırlar.

Hərbi hissədə bölmələrin fəaliyyətilə yaxından tanış olmaq üçün mayor Fə dai Əsədovla əraziyə yollandıq. Hər tərəfdə səliqə-sahman yaradılmışdı və təmizlik göz oxşayırdı.

Avtomobil parkından bir qədər aralıda açıq səma altında bölmələrdən birilə leytenant Fərid Sadiyev məşğələ aparırdı. Məşğələdə ixtisas hazırlığı ilə bağlı mövzu zenitçilər tərəfindən praktik olaraq öyrədilirdi. Zabit öncə sərəncamda olan özüyəriyən zenit qurğusu barədə mövzunu şəxsi heyətə izah etmiş, indiyədək keçirilmiş dərslər barədə sorğu-sual aparmışdı. Sonra təqdimat komandiri heyət üzvlərinin dərslər necə mənimsəməsinə yoxladı. Hiss olunurdu ki, döyüşçülərin ixtisas hazırlığı yüksəkdir.

Döyüş hazırlığı planına uyğun olaraq fərdi, manqa hazırlığı dövründə zenitçilər heyət nəfəri kimi üzvlərinə düşən konkret vəzifələrin sirlərini öyrəniblər. Sonrakı mərhələdə heyət şəklində qarşıya qoyulan vəzifələrin icrası tədris edilib. Hazırda hava hücumundan müdafiəçilər daha geniş tərkibdə döyüş tapşırığını yerinə yetirmək üçün peşə vərdişlərini artırırırlar.

- Ümumi götürdükdə sonuncu məşğələ də göstərdi ki, təqdimatın şəxsi heyəti öz vəzifəsinin öhdəsindən gəlməyi bacarır, - leytenant Sadiyev deyir. - Hava hücumundan mü-

dafiəçilər özüyəriyən zenit qurğusunun istismarını və atış qaydalarını yaxşı mənimsəyiblər və qarşıya qoyula biləcək döyüş tapşırığını yerinə yetirməyə qadirdirlər.

Zabit zenitçi ixtisasına mükəmməl yiyələnmiş heyət üzvlərindən özüyəriyən zenit qurğusunun komandiri gizir Anar Paşayevin, sürücü-mexanik kiçik çavuş Ramil Orucovun, müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçuları, əsgərlər axtarış operatoru Arif Qarayevin, məsafə operatoru Cavanşir Şərifovun adlarını çəkdi.

Silahlı Qüvvələrimizin bütün qoşun növlərində olduğu kimi, hava hücumundan müdafiəçilərin də peşə hazırlığı kompleks döyüş hazırlığı təd-

sibət göstərməklə gələcəkdə yaxşı zenitçi olacaqlar. Biz bu peşəni seçmişiksə, peşəkar olmağı bacarmalı və daim öz hazırlığımızı artırmalıyıq.

Mənimlə bölmələri gəzərək məşğələlərdə iştirak edən zabit Fə dai Əsədov sanki görüklərimizə yekun vurdu:

- Hər sahədə olduğu kimi, hərbi xidmətdə də peşəkarlıq təhsildə, məşğələ və təlimlərdə qazanılmış hazırlıqdan asılıdır. Hava hücumundan müdafiəçilərin ixtisas və döyüş hazırlığının yüksəldilməsinə isə xüsusi diqqət yetirilir. Çünki bu sahənin mütəxəssisləri, istər zabitlər olsun, istər də gizir və əsgərlər, yüksək peşəkarlığa nail olmasalar, düşmənin hava hədəflərini bir anda

birliklə həll edilir. Hərbi hissədə olarkən öyrəndik ki, gənc əsgər kursunu bitirmiş döyüşçülər burada ixtisas hazırlığı ilə məşğul olur, zenitçi peşəsinə yiyələnirlər. Leytenant Elmin Mehdiyevin rəhbərliyiylə onlar zenit qurğusunun taktiki-texniki xüsusiyyətlərini açıq səma altında praktik surətdə öyrənirdilər.

- Əsgərlər hava hücumundan müdafiəçi ixtisasına maraqla yanaşır və zenit qurğusunun həvəslə öyrənirlər, - qrup rəhbəri bizə söylədi. - İnanıram ki, onlar belə mün-

aşkar edib zərərsizləşdirə bilməzlər. Güclü peşəkarlıq isə həm də şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji və döyüş ruhunun yüksəlməsinə zəmin yaradır.

Bəli, bu gün hava hücumundan müdafiəçilərimiz Vətənimizin, xalqımızın aydın səma altında, əmin-amanlıq şəraitində yaşamasını təmin edirlər. Ona görə də Azərbaycanımızın səma sərhədlərinin müdafiəsi lazımı səviyyədə təmin olunur.

Əbülfət QASIMOV,
"Azərbaycan Ordusu"

Silahlı Qüvvələrdə keçirilən "Açıq qapı" günü ictimaiyyət tərəfindən rəğbətlə qarşılıb. Bütün hərbi hissə və birləşmələrdə valideynlər, ictimaiyyət nümayəndələri son illər Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin diqqət və qayğısı sayəsində həyata keçirilən məqsədyönlü siyasətin nəticələri ilə yaxından tanış olmaq imkanı əldə ediblər. Onlar ordu quruluşunda həyata keçirilən tədbirlərdən qürur hissi keçirdiklərini ifadə ediblər.

Mən, İlqar Əsgərov Bərdə rayonundan oğlumu ziyarətə gəlmişəm. Oğlum Səfər Əsgərli 6 aydır ki, ön xətdə yerləşən "N" hərbi hissəsində Vətənimizə xidmət edir. O, Bakı Dövlət Universitetinin şərqşünaslıq fakültəsini bitirib. Zəhmətkeş, savadlı, torpağa bağlı övlad tərbiyə etmişəm. Şükürlər olsun ki, xidmət etdiyi hərbi

hissədə də nümunəvi əsgər kimi komandirlərinin hörmətini qazanıb. Dəfələrlə hərbi hissənin komandirindən təşəkkür məktubları almışam. Bu gün 3-cü dəfədir ki, "Açıq qapı" günündə iştirak edirəm. Orduda "Açıq qapı" günlərinin keçirilməsi gözəl haldır. Biz valideynlərə imkan yaradıblar ki, övladımızın xidmət etdiyi hərbi hissə ilə tanış olaq. Yeni tikilən hərbi hissə geniş və müasirdir. Çox sevinirəm ki, övladlarımız gözəl şəraiti olan hərbi hissədə qulluq edirlər. Sağ olsun ölkəmizin rəhbəri, Prezidentimiz İlham Əliyev. O, həmişə orduda xidmət edən əsgərlərimizin qayğısına qalır, xidmətlərini yüksək qiymətləndirir.

***

"Açıq qapı" günündən təəssüratlar

"Övladlarımıza hər cür şərait yaradılıb"

Mən, Ayişə Öməröva Zaqatala rayon sakiniyəm. Bu gün əsgər valideyni kimi oğlumun bayram tədbirində iştirak edirəm. Sevinirəm ki, oğlum Hikmət böyüyüb çiyində silah, torparlarımızı düşməndən qoruyur. Bir ana kimi oğlumun qorxmazlığına arxayınam. İnanıram ki, Vətənimizin keşiyində möhkəm dayanacaq, xidmətini uğurla başa vuracaq. Əvvəlcədən hərbi hissədə "Açıq qapı" gününün keçirilməsi haqqında məlumatımız

var idi. Heyət yoldaşım Şamxalla Məryəm və Mədinə də qardaşlarını ziyarətə gəliblər. Oğlumun xidmət etdiyi hərbi hissəni müasir hərbi şəhərciyə köçürüblər. Burada əsgər balalarımız üçün hər cür şərait yaradılıb. Hikmətin xidmət etdiyi hərbi hissə cəbhə xəttinin yaxınlığında yerləşir. Ordumuz güclüdür. Qəhrəman oğulların sayəsində torpaqlarımız göz bəbəyi kimi qorunur. O gün olsun ki, biz torpaqlarımızı düşməndən geri alağ, müharibə qurtarsın. Balalarımız da sülh şəraitində Vətənə xidmət etsinlər.

***

Mən, Elnur Əsgərov Şəmkir rayonundan "Açıq qapı" günündə iştirak etmək üçün gəlmişəm. Əsgər Nicat Novruzovun dayısıyam. O, 6 ayın əsgəridir. Orduda "Açıq qapı" günlərinin keçirilməsi təqdirəlayiq haldır. Əsgər valideynləri və

yaxınları övladlarının xidmət yerləri ilə tanış olur, problemləri ilə maraqlanır, komandirləri ilə görüşürlər. Mən də hamı kimi hərbi hissədə yaradılan şəraitlə tanış oldum. Çox gözəl, müasir məişət şəraitini görəndə fərəhim yerə-göyə sığmadı. Sağ olsun, dövlətimizin rəhbəri. Bu gün cəbhə xəttində əsgərlərimiz üçün yaradılan yüksək şəraitə görə Prezidentimizə minnətdarıq.

Hazırladı:
Lalə HÜSEYNOVA,
"Azərbaycan Ordusu"

Gənc zabitlərimiz

Şərəfli yolun davamçısı

"Azərbaycan xalqının özünü, öz dövlətini qoruya bilən əsgərləri, zabitləri, ordusu var. Hər bir peşə şərəfidir. Ancaq Vətəni qorumaq peşəsi hər bir peşədən üstündür, şərəflidir", - deyirdi ümummilli lider Heydər Əliyev. Doğrudan da, cəmiyyətimizdə ən şərəfli peşələrdən söz düşəndə, birinci hərbi peşəsi qeyd olunur. Təsadüfən demirlər ki, zabit

öz ölkəsinin ikiqat vətəndaşdır.

Hərbi hissələrimizdən birində olarkən gənc zabitlərimiz haqqında yazı hazırlamaq iş-təyimi şəxsi heyətlə iş üzrə komandir müavini polkovnik-leytenant Əbülfət Xəlilova bildirdim. O, baş leytenant Əsədulla Cavadovun nümunəvi xidmətindən ağızdolusu danışdı. Şəhid övladı, vətənpərvər bir gənc zabit kimi işinə münasibətindən fəxr duyduğunu bildirərək qeyd etdi ki, sıralarımızda xidmətdə olduğu qısa müddətdə özünü savadlı, bacarıqlı zabit kimi tanıdı. "Azərbaycan Ordusu xalqımızın qürur mənbəyidir. Fəxr duymalıyıq ki, hazırda Vətəni qorumaq peşəsini seçən yüzlərlə gəncimiz müxtəlif zabit peşələrində şərəflə xidmət edir."

Haqqında söz açmaq istədiyim zabit sülhməramlı qüvvələr taborunda bölük komandirinin müavini vəzifəsində xidmət edir. O, 1986-cı ildə Cəlilabad rayonunun Göytəpə qəsəbəsində anadan olub.

Vətənimizin başı üstünü qara buludlar alanda onun beş yaşını vardı. Atasını Yusif Cavadov könlü torpaqlarımızın müdafiəsinə qalxmışdı.

Əsədulla mənimlə söhbətində o günləri dumanlı şəkildə xatırlayır. "Mən o vaxt bağçaya gedirdim. Hər dəfə atamın evimə qayıtmağını səbirsizliklə gözləyirdim. Bağçadan evə qayıdanda ilk sözüm "atam gəlib?" olardı. Atam hər dəfə cəbhədən qayıdanda tələsik qucağına atıldım. Papağını başıma qoyardım, "mən də əsgər olacam" deyəndə, razılıqla gülümsünər, "mənim oğlum hərbi olacaq,

Vətənimizi qoruyacaq" deyər-di.

Atam gələndə babamın da üzü gülərdi. Nənəm, anam əlayağa düşər, növbənöv xörəklər, şirniyyatlar hazırlayırdılar və onun döyüşçü yoldaşlarına da sovqat qoyurdular. Amma bir müddətdən sonra atam bir daha gəlmədi..."

Müsahibim danışdıqca ba-

ruyacaq" sözləri onu bütün ömrü boyu düşündürüb. Elə bu arzu ilə Cəmşid Naxçıvan-ski adına Hərbi Liseyə sənədlərini verib. Burada ilk hərbi təhsilini aldıqdan sonra Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə daxil olur. Motoatıcı ixtisası üzrə hərbi təhsilə yiyələndikdən sonra Gəncə şəhərindəki "N" hərbi

xışları naməlum bir nöqtəyə zillənir, üzünün əzələləri gərilir, sanki gözlərində düşməne olan nifrəti sezilir. Öyrənirəm ki, zabitin atası 1992-ci ilin sentyabrında Ağdərə istiqamətində gedən döyüşlərdə itkin düşüb.

Atasının "mənim oğlum hərbi olacaq, Vətənimizi qo-

hissəsinə taqım komandiri təyin edilir. Amma gənc zabit aidiyyəti üzrə qurumlara müraciət edərkən öndə qulluq etmək arzusunda olduğunu bildirir.

Gənc zabit iki dəfə Əfqanıstanın paytaxtı Kabul şəhərindəki beynəlxalq aeroportda sülhməramlı qüvvələr tərkibin-

də Vətənimizi layiqincə təmsil edib. Əsədulla deyir ki, NATO dövlətlərinin bayraqları sırasında dalğalanan üçrəngli, əzəmətli bayrağımızı ilk dəfə görəndə sevincdən gözləri yaşarıb.

"Bir dəfə təcrübəli zabit silahdaşım mənə söhbət etdi ki, illər öncə sülhməramlı qüvvələr arasında keçirilən müsabiqədə Azərbaycan əsgəri döyüş hazırlığına və intizam göstəricilərinə görə Amerika, Kanada kimi inkişaf etmiş dövlətlərin sülhməramlılarından sonra üçüncü yərə layiq görülmüş. Bu söhbəti eşidəndə gürurdan ürəyim dağa döndü. Öyrəndim ki, Azərbaycanımızın adı nüfuzlu dövlətlərin informasiya vasitələrində nümunə göstərilib.

İnşallah, tezliklə Ali Baş Komandan İlham Əliyevin əmri ilə düşməndən şəhidlərimizin qisasını alaraq, özəli torpaqlarımızı azad edib, Qələbə xəbərini bütün dünyaya bəyan edirik. Bu xəbəri Azərbaycan xalqı səbirsizliklə gözləyir. O gün bütün şəhidlərimizin də ruhu dinclik tapacaq."

Söhbətimiz bitər-bitməz gənc zabit tabeliyində olan əsgərlərlə məşğələ hazırlığına davam edir. Onunla söhbət mənə xoş təəssürat yaratdı. Bu gün Azərbaycan Ordusunda on minlərlə gənc Vətəne sədaqətlə xidmət edir. Düşünürəm ki, Silahlı Qüvvələrimizin sıralarında xalqına və dövlətinə ləyaqətlə xidmət edən, onun təhlükəsizliyi keşiyində mətin dayanan baş leytenant Əsədulla Cavadov kimi vətənpərvər oğulların vəzifəsi çətin olduğu qədər də müqəddəsdir.

**Leytenant
Günay TAĞIYEVA,
"Azərbaycan Ordusu"**

"Mart hadisələrinə səbəb nə olmuşdur?... Ermənilərin bolşeviklərlə birlikdə hakimiyyət əldə etmək arzusu, yoxsa milli zəmində yaranmış qisas hissi?... Gələcəkdə tarixçilər bütün həqiqətləri üzə çıxaralar. Bakı hadisələrinin əsas nəticəsi bolşevik rejiminin həm şəhərdə, həm də Bakı rayonunda tam şəkildə bərqərar edilməsi və möhkəmlənməsi olmuşdur ki, bu da bəşər sivilizasiyasının təməl sütununu təşkil edən bütün insani dəyərlərin plana uyğun şəkildə məhv edilməsinə başlanmasının özünəməxsus impulsu sayıla bilər..."

Əlimərdan bəy Topçubaşov,
Azərbaycan Xalq
Cümhuriyyəti
Parlamentinin sədri

Başlanğıcını ayrı-ayrı coğrafi məkanlardan, müxtəlif etnik mədəniyyətlərdən götürən erməni mentalitetinin inkişafında öz siyasi məqsədlərini güdən iri dövlətlər və imperiyalar böyük rol oynayıb. Ermənilərin bir hissəsi katolikliyə, digərləri lüteranlığa, yaxud qriqoryanlığa sadiq qalsa da, onlara vahid erməni kilsəsi rəhbərlik edirdi. Avropada, Amerikada təhsil alan erməni katoliklər və lüteranlar bu ölkələrdə erməni diasporunu yaratdılar. Artıq erməni diasporu XVI əsrdə çap maşını əldə etdi və həmin çap maşınının köməyi ilə öz tarixləri, "Bö-

31 Mart Azərbaycanlıların Soyqırımı Günüdür

Erməni fitnəkarlığının qədim kökləri

yük Ermənistan" haqqında mifik yalançı kitablar, məqalələr dərc edərək əbədi "əziyyətə" məhkum olmuş erməni xalqının taleyi barədə Avropa ictimaiyyətində rəy formalaşdırmağa başladı.

Milliyyətçə erməni olan məşhur filoloq Mahuk Aboqyan yazır: "Erməni xalqı necə əmələ gəlib, necə və nə vaxt dövlətə sahib olub? Ermənistan gəldikdən əvvəl və sonra hansı qəbilələrlə münasibətdə olub və bütün bunlar onun etnik tərkibinə və dilinə necə təsir göstərib? Bu barədə bizdə dəqiq, müfəssəl məlumat yoxdur."

Tarix sübut edir ki, ermənilər Qafqazdan kənarda, Kiçik Asiyada, Van gölü ətrafında, Dəclə və Fərat çaylarının sahillərində yaşamışlar. XV əsrdən ermənilər öz tarixlərini kilsə ilə daha sıx bağlamağa səy göstərdilər.

XV əsrdən başlayaraq Eçmiədzin kilsəsi bütün yer üzünə səpələnmiş ermənilərin birləşməsi və təşkilatlanması üçün aparıcı qüvvə kimi çıxış etməyə başlayır.

XVI əsrdə erməni keşişləri Qafqazı Qafqaz türklərindən təmizləməyi planlaşdırırlar.

Erməni tarixçiləri "Erməni xalqının tarixi" adı altında XVI-

XIX əsrlərdə Azərbaycan vilayətləri olan Qarabağın, Gəncənin, İrəvanın və Naxçıvanın tarixi bəylərbəylik, daha sonralar xanlıqlar dövrünü saxtalaşdırırlar.

XVIII əsrdən başlayaraq ermənilər Polşa ərazisindən Rusiyaya soxularaq müxtəlif vədlər və fitnələrlə rus zadəganlarını özünə cəlb edirlər. I Pyotru "Şərqi Ermənistan" ərazisini, əslində isə Qarabağı, İrəvanı, Zəngəzur torpaqlarını, Naxçıvanı türk və İran müstəmləkəsindən azad etməyin vacibliyinə inandırmağa çalışıblar. Erməni nəşrlərində əsassız olaraq XV-XVIII əsr Qarabağın alban mülkiyyəti ermənilərə aid edilir, onlarla bağlı olan bütün hadisələr ermənilərin tarixi kimi göstərilir.

1978-ci ildə Dağlıq Qarabağ erməniləri öz əcdadlarının İrandan, yəni Marağadan Dağlıq Qarabağa köçürülmələrinin 150 illiyi şərəfinə abidə ucaltmışdılar. Və bu abidə 1991-ci ildə onların özləri tərəfindən dağıdılmışdır.

XIX əsrin 50-ci illərində Qafqazı işğal edən çar Rusiyası bu bölgədə öz mövqeyini möhkəmləndirməyə başladı. Əhali gürcülərdən ibarət olan gürcü çarlığının, azərbaycanlılardan ibarət olan Azərbaycan xanlıqlarının (İrəvan və Naxçı-

van) ərazisində erməni əhalisinin sayını köçürmə yolu ilə sürüncəyə salaraq (həm də Qarabağda) ilk dəfə olaraq, heç bir zaman Qafqazda olmayan yeni bir siyasi qurum - erməni vilayəti yaratdı.

Çar hökuməti Türkiyənin Kiçik Asiyaya aid torpaqlarında "Qərbi Ermənistan" vilayətini yaratmaq ideyasını ortaya atdı. "Qərbi Ermənistan"da və Türkiyədə yaşayan ermənilərin vəziyyəti 1878-ci ildə San-Stefanoda və Berlində aparılan danışıqlarda "Erməni məsələsi" adı ilə müzakirə olundu. Bu sənədə görə Türkiyə ermənilər yaşayan vilayətlərdə lazımı islahatlar həyata keçirməyi öhdəsinə götürdü. Əslində erməni məsələsinin arxasında çar Rusiyası dayanırdı. Bu məqsədlə "Hnçaq" (1887) və "Daşnaksütyun" (1890) siyasi partiyaları yaradıldı.

Bununla da ermənilər I Dünya müharibəsi ərəfəsində böyük siyasi qüvvəyə çevrildilər. Balkan müharibəsi dövründə Rusiya Türkiyənin Ərzurum, Van, Bitlis, Diyarbəkir, Xarput, Sivas əyalətlərindən "Qərbi Ermənistan" muxtar vilayətini yaratmaq programını irəli sürdü. Türkiyədə 1915-ci ildə baş verən "saxta erməni genosidi", "yazıq", "talesiz", "əzabkeş" ermənilər üçün vaxtında baş verən bir hadisə oldu və Azərbaycanın tarixi torpaqlarında erməni dövlətinin yaranmasını daha da sürətləndirdi.

**Hazırladı:
Lalə HÜSEYNOVA,
"Azərbaycan Ordusu"**

Ön xətdə şəxsi heyətin istirahətini mənalı təmin etmək üçün hərbi bölmələrdə görülən işlər yüksək səviyyədedir. Yaxın günlərdə əzəmiyyətə keçən "N" hərbi hissəsinin ön mövqedə yerləşən bölmələrində bunun bir daha şahidi oldum. Bölmələrin əzəmiyyətə keçən "N" hərbi hissəsinin ön mövqedə yerləşən bölmələrində bunun bir daha şahidi oldum. Bölmələrin əzəmiyyətə keçən "N" hərbi hissəsinin ön mövqedə yerləşən bölmələrində bunun bir daha şahidi oldum.

rən foto şəkilləri yer alıb. Bütün bunlar ön xətdə şəxsi heyətin ictimai-siyasi hazırlığını təmin etmək məqsədinə yönəlmiş addımlardır.

Oyünürəm ki, şəxsi heyətə daim ümummilli lider Heydər Əliyevin irsi, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin və Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun cəbhə bölgələrinə səfərləri haqqında ətraflı məlumatlar çatdırılır, bu mövzularda ictimai-siyasi məşğələlər keçirilir. Düşmənlə üzbuüz mövqə-

Şəxsi heyətin asudə vaxtı səmərəli keçir

lərdə gecə-gündüz Vətənin keşiyində ayıq-sayıq dayanan əsgərin döyüş əzminin gücləndirilməsində təşviqat işlərinin və divar mətbuatının da böyük əhəmiyyəti vardır. Səngərdə döyüşçülərin vətənpərvərlik hisslərinin gücləndirilməsinə xidmət edən amillərdən biri də Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə fədakarlıq göstərmiş Milli Qəhrəmanlarımızın foto şəkilləri vurulan lövhə idi. Milli Qəhrəman Mübariz İbrahimovun son məktubu şəklində ayrıca lövhəcikdə asılmışdı. İdeoloji güşə döyüş növbəsindən qayıdan əsgərlərin ixtiyarındadır. Burada "Azərbaycan Ordusu" qəzetinin, "Hərbi bilik" jurnalının bütün sayları yığılır və hərbiçilərimiz asudə vaxtlarında mütaliə ilə məşğul olurlar.

Səngərdə həmsöhbət olduğum əsgərlər bildirdilər ki, "Azərbaycan Ordusu" qəzetində maraqlı olan informasiyaları oxuyurlar. Xüsusilə, idman, müasir silahlarla bağlı məlumatları onları maraqlandırır. Gənc döyüşçülər İbrahim Mustafayev, Sənan Şahməmmədov, Nəcəfzadə Hüseynov, Kərim Kərimov və başqaları söhbətlərimizdə bildirdilər ki, səngər şəraitində hərbi xidmət keçmələri baxmayaraq, daim ictimai-siyasi hazırlıqlarını artırır, məşğələlərdə, dərslərdə fəal iştirak edirlər. Tariximizlə bağlı məlumatları öyrənmək onlar üçün maraqlıdır. Onu da qeyd etdilər ki, asudə vaxtlarında maraqlı

televiziya verilişlərini izləyir, qəhrəmanlıq, müharibə mövzularında olan filmlərə tamaşa edir, dama, şahmat, idman oyunları ilə məşğul olur, uşaqlıq, orta məktəb illərindən yadqalan xatirələrini bölüşürlər.

Lalə HÜSEYNOVA,
"Azərbaycan Ordusu",
fotolar
M.MÖHBALİYEVİNDİR

General-leytenant Yaşar Aydınov:

Xankəndinə və Şuşaya qaçan ermənilər İrəvana köçməyə can atırlar

Ermənistanın Müdafiə Nazirliyi son vaxtlar yeganə ümidi olan və danışıqlarına hətta özünün də inanmadığı "komandos" ləqəbli bir ünsürün xidmətlərindən tez-tez istifadə etməyə başlayıb.

Bu sözləri Arkadi Ter-Tadevosyanın guya Ermənistanın hansısa "gizli silah"a sahib olması barədə fikirlərini şərh edən sabiq hərbi birlik komandiri, ehtiyatda olan general-leytenant Yaşar Aydınov AZƏRTAC-a bildirib.

Sabiq komandir deyib ki, "guya erməni "sənətkarların" əli ilə yaradılan və hələ heç kəsə məlum olmayan ən çətin gün üçün saxlanılan "gizli erməni silahı" barədə istifadə müddəti bitmiş birinin lovgalanaraq dilə gətirdiyi cəfəng fikirlər isə yaşlaşıdıqca ağılı itirənin sayıqlamasıdır. Bu, ancaq gülüşlə qarşılanmalıdır." Həqiqətdə isə, son vaxtlar cəbhədə canlı qüvvə, hərbi texnika sarıdan xeyli sayda itki verən düşmən sərəşsizliyini ört-basdır etmək üçün bu cür uydurma və sayıqlamalarla dolu boş nağıllarla erməni xalqını doyurmağa çalışır.

"Amma bu üzdeyən erməni "qəhrəmanı" özü də yaxşı bilir ki, son vaxtlar Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin əldə etdiyi taktiki üstünlüyün və əsgərlərimizin qazandığı uğurların nəticəsidir ki, qoşunların təmas xəttinə yaxın işğal olunmuş yaşayış məntəqələrində məcburən yerləşdirilən erməni əhali köçür.

Hətta erməni hərbiçilərinin zorakılığına, hədə-qorxularına məhəl qoymayan ermənilər Xankəndinə və Şuşaya qaçmaqdan canlarını qurtarmaq istəyirlər. Yəqin ki, köçərək növbəti sığınacaqları yer qədirm yurd yerimiz İrəvan şəhəri olacaqdır. Burada yerinə düşən əsas sual budur: bəs sonra hara qaçacaqlar?!", - deyərək Yaşar Aydınov bildirib.

Düşmən təxribatının qarşısı alınıb

Silahlı Qüvvələrimizin bölmələri tərəfindən martın 26-da qoşunların təmas xəttində Ermənistan silahlı qüvvələrinə məxsus canlı qüvvə və hərbi texnika məhv edilib.

Müdafiənin ön xəttində yerləşən bölmələrimizin açdığı sərast atəşlə ələ ilk mərmilərlə düşmənin hərbi nəqliyyat vasitələri və mövqeləri sıradan çıxarılıb.

Müdafiə Nazirliyi bir daha bildirir ki, Silahlı Qüvvələrimiz düşmənin mülki deyil, yalnız hərbi obyektlərini hədəfə alır. Qarşı tərəf isə həmişə olduğu kimi, yenə də öz itkilərini ictimaiyyətdən gizlədir.

"Mənim Azərbaycanım"

Xalqımızın mənəvi dəyərlərinin formalaşmasında, milli özünüdərkində və təfəkkürünün inkişafında ana təbiətin əbədi qanunları ilə həmahəng olan Novruz bayramı mühüm rol oynayır. Buna görə də Azərbaycanın bütün guşələrində bu əziz bayram əsl el təntənəsi ilə qeyd edilir.

Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseydə də Novruz bayramına həsr olunmuş intellektual yarış təşkil olundu. Bu təhsil ocağının şəxsi heyətinin iştirak etdiyi tədbir Təlim və Tədris Mərkəzinin klubunda keçirildi.

Öncə ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin və Vətənimizin azadlığı uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqlik sükutla yad edildi. Dövlət himni oxundu.

Tədbiri açıq elan edən Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin şəxsi heyətlə iş üzrə rəis müavini polkovnik-leytenant Kamran Nəsimov milli-mənəvi dəyərlərimizi, ulularımızın daxili aləminin zənginliyini nümayiş etdirən Novruz bayramının ölkəmizin hər yerində, ən yüksək ovqatla qeyd edildiyini bildirdi. "Ehtimallara görə Novruzun yaranma tarixi ibtidai icma dövrü

ilə bağlıdır. Bəzi yazılarda bu bayramın Babilistanda eramızdan əvvəl 3-cü minillikdə keçirildiyi xəbər verilir. Xalqımızın bu günə qədər yaşatdığı, qoruyub gələcək nəsillərə ötürdüyü, müqəddəsləşdirdiyi bu bayram, özündə dünyanın yaranma və yaşam sirlərindən tutmuş, gələcəyə, xoşbəxtliyə, ümidini əks etdirir", - deyən zabit bayram münasibəti ilə şəxsi heyətə cansağlığı, xoşbəxtlik və ailə səadəti arzuladı. "Qoy bu bayram hər evə, hər ocağa xeyir-bərəkət, ölkəmizə əmin-amanlıq gətirsin. Arzu edirəm ki, yaxın illərdəki bayramlarımızı işğala məruz qalan Qarabağ torpağında, Cıdır düzündə qeyd edək, o müqəddəs yurd yerlərimizdə bayram tonqalları alovlandıraraq."

Sonra zabit K.Nəsimov liseyin tarix müəllimi Azad Əliyev tərəfindən yaradılmış "Yurdu-

muzun tarixi" dərnəyinin təşkil etdiyi "Mənim Azərbaycanım" adlı intellektual yarışını açıq elan etdi.

Aparıcı kursantlar Novruz bayramı haqqında tədbir iştirakçılarının geniş məlumat və rərək, dahilərin müdrik kəlamlarını və yarışın şərtlərini iştirakçıların nəzərinə çatdırdılar.

Münsiflər heyətindən isə liseyin müəllimlərindən Sahib Əsədov, Laləzar Həsənova və Nailə Şəmşiyeva yer almışdılar.

Birinci və ikinci kursların bölmələri arasında keçirilən bilik yarışmasında komandalar 12 sualı cavablandırdılar. Komandalar hər bir sualı 30 saniyə ərzində müzakirə edərək, cavabları yazılı olaraq təqdim etdilər. Ekranı işıqlandırılan düzgün cavabların hər biri bir xal ilə qiymətləndirildi.

Birinci kursun və ikinci kursun bölmələri arasında qızgın yarış getdi. Yarışın suallarını Azərbaycan tarixindən, coğrafiyasından və klassik kinolarımızdan tərtib edilmişdi.

Tədbirin "İstedadlar nümayişi" adlanan hissəsində isə liseyin istedadlı kursantları mahnı oxudular, musiqi alətlərində ifa etdilər və rəqs nömrələri nümayiş etdirdilər.

Lisey rəisinin əmri ilə birinci yeri qazanan 9-cu və 14-cü bölmə qiymətli hədiyyə və fəxri fərmanla, ikinci yeri sahib olan 7-ci və 15-ci bölmə və üçüncü yeri qazanan 10-cu və 16-cı bölmə isə fəxri fərmanla təltif olundular.

Müəllimlər də çıxış edərək kursantları bayram münasibəti ilə və yarışda qalib gəldikləri üçün təbrik etdilər, uğurlar arzuladılar.

Sonda Novruz adət-ənənələrini özündə əks etdirən sənədli film nümayiş olundu.

**Leytenant
Günay TAĞIYEVA,**
"Azərbaycan Ordusu"

Azərbaycan Tibb Universitetinin Hərbi Tibb Fakültəsinə qəbul qaydaları

Hərbi həkim işi ixtisası üzrə 2016-2017-ci tədris ili üçün qəbul qaydaları

I. Ümumi müddəalar:

Tədris dili: Azərbaycan dili;
Təhsil forması: əyani;
Təhsil müddəti: 6 il;

Yaş həddi: Cari ildə mülki ümum-təhsil müəssisələrinin tam orta təhsil səviyyəsini bitirmiş, 15 sentyabr 2016-cı ilə qədər 16 yaşını tamam olan və 19 yaşını tamam olmayan Azərbaycan Respublikasının kişi cinsli vətəndaşları qəbul edilir. Hərbi Tibb Fakültəsinə qəbul olan şəxslər ödənişsiz əsaslarla təhsil alırlar.

II. Sənədlərin qəbulu:

Hərbi həkim işi ixtisası üzrə Hərbi Tibb Fakültəsinə qəbul olmaq istəyən namizədlər 1 aprel 2016-cı il tarixdən etibarən 15 aprel tarixinə qədər fakültə reisinə müraciət etməlidirlər.

Ərizəyə əşğıdakı sənədlər əlavə olunmalıdır:

- şəxsen yazılmış tərcümeyi-hal (əlyazma ilə 1 nüsxədə və çap edilmiş 2 nüsxədə);

- tam orta təhsil haqqında sənədin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti (cari ilin məzunları üçün arayış);

- doğum haqqında şəhadətnamənin və şəxsiyyət vəsiqəsinin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti;

- nikah haqqında şəhadətnamənin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti (evli olduqda);

- uşaqların doğum haqqında şəhadətnamələrinin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti (uşaq olduqda);

- oxuduğu təhsil müəssisəsindən (iş və ya yaşayış yerindən) verilmiş xasiyyətname;

- evlər idarəsindən və ya yerli icra hakimiyyəti orqanlarından ailə tərkibi və yaşayış yeri haqqında arayış;

- 4 ədəd rəngli fotosəkil (baş geyimsiz, anfas) - 2 ədəd 3x4 sm ölçüdə və 2 ədəd 4.5x6 sm ölçüdə;

- məhkumluğu barədə arayış;

- 18 yaşını tamam olmayan namizədlər üçün valideynlərin və ya qəy-yumlarının notarial qaydada təsdiq edilmiş razılıq ərizələri;

- sakit vəziyyətdə və fiziki yükdən sonra EKQ;

- qanın ümumi analizi, qan qrupu və rezus-faktor;

- qanın QİÇS və sifilise görə seroloji reaksiyalara aid müayinələrinin nəticələri;

- qanın hepatit C və hepatit B-yə aid müayinələrinin nəticələri;

Müvafiq yoxlamalardan müvəffəqiyyətlə keçən namizədlərin siyahısı qəbul imtahanında iştirak etmək üçün Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyasına göndərilir.

Hərbi həkim işi ixtisası üzrə Hərbi Tibb Fakültəsinə qəbul üçün keçiriləcək test imtahanına hərbi həkim komissiyasından müvəffəqiyyətlə keçmiş namizədlər buraxılır.

Namizədlər Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyası tərəfindən IV ixtisas qrupu üzrə test üsulu ilə keçirilən qəbul imtahanı verirlər. Test imtahanı əşğıdakı fənlər üzrə Azərbaycan dilində aparılır:

- Azərbaycan dili;
- biologiya;
- kimya;
- fizika;
- riyaziyyat.

Namizədlər Hərbi Tibb Fakültəsinə Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyası tərəfindən keçirilən qəbul imtahanı əsasında qəbul edilir.

Sənədlər Azərbaycan Tibb Universitetinin Hərbi Tibb Fakültəsində qəbul olunur (ünvan: Bakı şəhəri, Ceyhun Səlimov küçəsi, 3. Silahlı Qüvvələrin Baş Klinik Hospitalının ərazisi. Əlaqə telefonu: 541-13-36).

Naxçıvan Muxtar Respublikasında yaşayanlar sənədlərini Heydər Əliyev adına Hərbi Liseydə (Naxçıvan şəhəri) təqdim edirlər (əlaqə telefonu 544-00-15, 544-00-16).

Test imtahanının tarixi əlavə olaraq bildiriləcək.

Əlavə məlumat Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin rəsmi internet sahifəsində yerləşdiriləcək.

Hərbi Tibb Məktəbinə 2016-2017-ci tədris ili üçün qəbul qaydaları

I. Ümumi müddəalar:

Tədris dili: Azərbaycan dili;
Təhsil forması: əyani;
Təhsil müddəti: 2 il;

Yaş həddi: Cari ildə mülki ümum-təhsil müəssisələrinin tam orta təhsil səviyyəsini bitirmiş, 15 sentyabr 2016-cı ilə qədər 17 yaşını tamam olan və 19 yaşını tamam olmayan, habelə müddətli həqiqi hərbi xidmət keçmiş 23 yaşına qədər hərbi vəzifəli Azərbaycan Respublikasının kişi cinsli vətəndaşları qəbul edilir.

Hərbi Tibb Məktəbinə qəbul olan şəxslər təhsil müddətində bütün təminat növləri ilə təmin olunur və ayda 154 AZN məbləğində müavinət alırlar.

II. Sənədlərin qəbulu:

Hərbi Tibb Məktəbinə qəbul olmaq istəyən namizədlər 1 aprel 2016-cı il tarixdən etibarən 15 aprel tarixinə qədər fakültə reisinə müraciət etməlidirlər.

Ərizəyə əşğıdakı sənədlər əlavə olunmalıdır:

- şəxsen yazılmış tərcümeyi-hal (əlyazma ilə 1 nüsxədə və çap edilmiş 2 nüsxədə);

- tam orta təhsil haqqında sənədin

notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti (cari ilin məzunları üçün arayış);

- doğum haqqında şəhadətnamənin və şəxsiyyət vəsiqəsinin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti;

- nikah haqqında şəhadətnamənin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti (evli olduqda);

- uşaqların doğum haqqında şəhadətnamələrinin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti (uşaq olduqda);

- oxuduğu təhsil müəssisəsindən (iş və ya yaşayış yerindən) verilmiş xasiyyətname;

- evlər idarəsindən və ya yerli icra hakimiyyəti orqanlarından ailə tərkibi və yaşayış yeri haqqında arayış;

- 4 ədəd rəngli fotosəkil (baş geyimsiz, anfas) - 2 ədəd 3x4 sm ölçüdə və 2 ədəd 4.5x6 sm ölçüdə;

- məhkumluğu barədə arayış;

- 18 yaşını tamam olmayan namizədlər üçün valideynlərin və ya qəy-yumlarının notarial qaydada təsdiq edilmiş razılıq ərizələri;

- sakit vəziyyətdə və fiziki yükdən sonra EKQ;

- qanın ümumi analizi, qan qrupu və rezus-faktor;

- qanın QİÇS və sifilise görə seroloji reaksiyalara aid müayinələrinin nəticələri;

- qanın hepatit C və hepatit B-yə aid müayinələrinin nəticələri;

- sidinin ümumi analizi;

- psixonevroloji, narkoloji, vərəm və deri-zöhrəvi dispanserlərdən (kabinətlərdən) qeydiyyatda olub-olmaması haqqında arayışlar.

Şəxsiyyət vəsiqəsi, doğum haqqında şəhadətnamə, hərbi qeydiyyat haqqında sənəd, tam orta təhsil haqqında sənədin əsli namizəd tərəfindən şəxsen təqdim edilir.

III. Hərbi Tibb Məktəbinə qəbul iki mərhələdə həyata keçirilir:

Namizədlər Silahlı Qüvvələrin Baş Klinik Hospitalında hərbi həkim komissiyasından keçməlidirlər. Hərbi həkim komissiyasından keçmənin tarixi sənəd qəbulu zamanı qəbul komissiyası tərəfindən bildirilir.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında yaşayanlar hərbi həkim komissiyasından Heydər Əliyev adına Hərbi Liseydə (Naxçıvan şəhəri) keçməlidirlər.

Müvafiq yoxlamalardan müvəffəqiyyətlə keçən namizədlərin siyahısı qəbul imtahanında iştirak etmək üçün Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyasına göndərilir.

Hərbi Tibb Məktəbinə qəbul üçün keçiriləcək test imtahanına hərbi həkim komissiyasından müvəffəqiyyətlə keçmiş namizədlər buraxılır.

Namizədlər Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyası tərəfindən mərkəzləşdirilmiş qaydada test üsulu ilə keçirilən qəbul imtahanı verirlər. Test imtahanı əşğıdakı fənlər üzrə Azərbaycan dilində aparılır:

- Azərbaycan dili;
- kimya.

Sənədlər Azərbaycan Tibb Universitetinin Hərbi Tibb Fakültəsində qəbul olunur (ünvan: Bakı şəhəri, Ceyhun Səlimov küçəsi, 3. Silahlı Qüvvələrin Baş Klinik Hospitalının ərazisi. Əlaqə telefonu: 541-13-36).

Naxçıvan Muxtar Respublikasında yaşayanlar sənədlərini Heydər Əliyev adına Hərbi Liseydə (Naxçıvan şəhəri) təqdim edirlər (əlaqə telefonu 544-00-15, 544-00-16).

Test imtahanının tarixi əlavə olaraq bildiriləcək.

Əlavə məlumat Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin rəsmi internet sahifəsində yerləşdiriləcək.

Xəbərlər: hadisələr, faktlar

ABŞ Konqresinin binasında atışma baş verib

Martın 28-də Ağ ev və ABŞ Konqresi binasının ətrafında yollar bağlanıb və bir neçə saat ərzində əraziyə giriş qadağan edilib.

Yerli xəbər agentliklərinin məlumatına görə, buna ABŞ Konqresi binasının turizm mərkəzində baş verən atışma səbəb olub. İlkin xəbərə görə, atışma açan şəxs polis tərəfindən zərərsizləşdirilib. Atışma nəticəsində bir qadın yüngül yaralanıb. Xəsarət alan şəxsin vəziyyəti barədə hələlik dəqiq məlumat yoxdur. Təxminən eyni vaxtda polis Ağ evin hasarı ətrafında daha bir nəfəri həbs edib. Dərhal polis tərəfindən Ağ ev və Konqresin binası əhatəyə alınıb.

Pakistandakı partlayışa görə məsuliyyəti "Taliban" qruplaşması öz üzərinə götürüb

Pakistanın Lahor şəhərində kamikadzenin törətdiyi partlayış nəticəsində həlak olanların sayı 69 nəfərə çatıb, onlardan azı 23 nəfəri uşaqlardır.

Qanlı hadisədə 300-dən artıq adam yaralanıb, onlarla uşağın və qadının vəziyyətinin ağır olduğu bildirilir. Son məlumata görə, bomba şəhərdəki xristianlar parkda Pasha bayramını qeyd edərkən partlayıb. Polis hadisə yerində terrorçunun başını aşkar edib.

Qulşan-e-İkbal uşaq parkında törədilən partlayışa görə məsuliyyəti "Taliban" qruplaşması öz üzərinə götürüb.

Əl-Cəzirə telekanalı 500-ə yaxın əməkdaşını ixtisar edəcək

Qəterin Əl-Cəzirə telekanalı dünya üzrə 500-ə yaxın əməkdaşını ixtisar edəcəyini açıqlayıb.

Məqsəd məhsuldarlığı optimallaşdırmaqdır. İxtisar ediləcək işçilərin əksəriyyəti (60 faizə yaxın) ölkə daxilində çalışanlar olacaq.

Kütləvi ixtisarlara barədə qərar "Əl-Cəzirə Amerika"nın fəaliyyətini dayandırmasından sonra çıxarılıb.

Misir hərbiçiləri 40 terrorçunu zərərsizləşdiriblər

Misir hərbiçiləri Sinay yarımadasının şimalında xüsusi anti-terror əməliyyatı keçiriblər. Hərbiçilər Hərbi Hava Qüvvələrinin (HHQ) dəstəyi ilə Şeyx Züveyda rayonunda 40 terrorçunu zərərsizləşdiriblər.

"Urubanyus" xəbər portalı hərbi mənbələrə istinadən xəbər verir ki, xüsusi əməliyyat zamanı 8 terrorçu yaralanıb və saxlanılıb. Bundan başqa, hərbiçilər istifadə edilməyə hazır olan on partlayıcı qurğu ələ keçiriblər.

Türkiyə ilk dəfə ABŞ-dan təbii qaz alıb

Yanvarda Türkiyə ilk dəfə ABŞ-dan mayeləşdirilmiş təbii qaz (liquefied natural gas-LNG) idxal edib.

Bu barədə Türkiyənin Enerji Bazarını Tənzimləmə Təşkilatı (EPDK) məlumat yayıb. Bildirilir ki, havaların soyuq keçməsi ilə əlaqədar Türkiyə təbii qaza olan ehtiyacının bir hissəsini mayeləşdirilmiş təbii qaz formasında ilk dəfə ABŞ-dan təmin edib. Yanvarda Türkiyəyə ABŞ-dan 83 milyon kubmetr mayeləşdirilmiş təbii qaz idxal olunub.

AZƏRTAC-ın materialları əsasında

Nədi sevda, nədi sevgi, nədi eşq?..
Qəlbi təmiz olmayanlar sevə bilməz.

Tufarqanlı Abbası zəhər quyusundan sevdası xilas eləmədimi? Fərhad Bisitunu sevdasının qüdrətiylə parçalamadımı? Kərəmi Ərzurumun boranından sevdası qorunmadımı?..

Budur sevda, budur sevgi, budur eşq!..

Sevgi gözəlliyin göyqurşağıdır. Hər adama görünməz. Ona ürəyinin gözüylə baxmılsan...

Sevgi - gözəlliyi duymaq, duyulan gözəlliyi yaşatmaq qüdrətidir...

"Nə xoşbəxt imişəm bir zaman, Allah" şeirinin zamanətiylə deyə bilərəm ki, Əli Kərim şair olaraq bunlara yaxşı bələd olub...

Sevgi ürəyin genişliyinin nəticəsidir, müqəddəsliyə pərvanəlikdir, gül ləçəyində şəhi də, yarpaq titrədən mehi də, yaz yağışından sonra göy üzünə yayılan, göz çəkən, könül doyduran qövsü-qüzehi də könül dünyasına səyyarə eləmək istəyidir. Bu istək ömür dediyimiz illərin şeiriyyətidir. Bütün sevdalar, sevgilər seirilə qoşa doğulur. Ürəyindən keçənləri şeirlə ifadə edə bilənlər də, bilməyənlər də sevda yolunun (M.Müşfiq) ağına düşənlər üçün şeir yağışında çətir əvəzidir, bürküdə günlük...

Bir sorğu əlində girinc olmuşam,
Ömürümü şirindirdi, sevdanı görün?

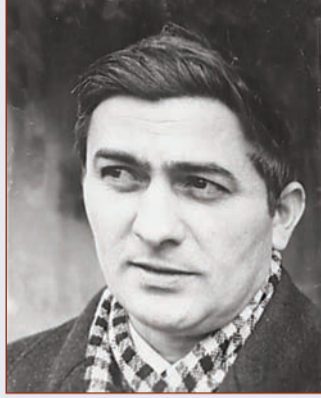
beytinin bədii mahiyyəti sevdalıları ünvanlanmış sorğudu: Ömürümü sevdanı şirinləşdirir,

Könlüm şeir istəyir

"İki sevgi"

ƏLİ KƏRİM

Gözəl qız, sən saf susan,
İki qəlb arzususan.
Mənsə səni sevirəm
Susuzluğun od vurub
köz kimi yandırdığı
Dodaq su sevnən kimi.
O isə səni sevir,
Rahatca bardaş qurub,
- Kabab üstən sərən su
pis olmaz - deyən kimi.
Gözəl qız, sən işıqsan,
Yurduma yaraşıqsan.
Mənsə səni sevirəm
İynənin ucu boyda
İşığa həsrət qalan
göz işıq sevnən kimi.
O isə səni sevir,
Bir şən mağarda, toyda,
İşıqlardan yaranmış
yaraşıq sevnən kimi.
Danış, ucalın səsin,
Qıslımasın nəfəsin.
Mən ki səni sevirəm
Bakıdan, Daşkəsəndən
Gələm bir səda kimi,

Səs kimi,
Qüdrət kimi.
O isə səni sevir,
Gizli deyil ki, səndən,
Bir otaq küncündəki
qəmli sükunət kimi.
Bu mən, bu o, bu da sən,
De görək nə deyirsən!
Amma yaxşı fikir ver
bu iki məhəbbətə.
Daha heç nə demirəm.
Nöqtə, nöqtə və nöqtə...

sevdanı ömürü? Bu sorğu bütün zamanlarda şairlərin bədii düşüncələrinin şeriksiz sultanı olub.

Gözəlliyi, sevdanı Tufarqanlı Abbas da vəsf eləyib, Yunus Əmrə də, Aşıq Ələsgər

də, Səməd Vurğun da, Mikayıl Müşfiq də, Bəxtiyar Vahabzadə də, ... Hərəsi bir ovqatla yazılan şeirlər sevilə-sevilə oxunub, oxuna-oxuna sevilib.

"Eşqdır məhrabı uca göylərin" - deyirdi Nizami...

"Xudaya, eşq ilə qıl aşına məni" - deyirdi Füzuli...

"Mənim Tanrım gözəllikdi, sevgidi" - deyirdi Hüseyn Cavid. Bu, Tanrıya asi olmaq deyildi. Sevən könül gözəlliyi daha dəruni duyğularla görür, estetik idealında yaşadır, sevdasına da belə qüdrət arzulayır.

Əli Kərimin "iki sevgi" şeiri belə möhtəşəm bədii özüllərdən rüşənlənib. Bənzərsiz sevgidən bənzərsiz şeirdir. Bədii təsvirlər, təşbehlər yenidi, duyğuları titrətməyə qadirdi, oxuyanın könül mülkünü "qapısını" dan yerli görkəmində "döyür".

Şeirdə iki obraz var: sevənlər və sevilən. Sevənlərdən biri - Əli Kərimin bədii "mən"i "susuzluğun od vurub göz kimi yandırdığı dodaq su sevnən kimi" sevir. Belə sevgidə Nizamiyinin, Füzuliyinin, Cavidliyinin, ... parlaq iştirakları var. Bu sevgi "iynənin ucu boyda işığa həsrət qalan göz işıq sevnən kimi" sevnən bədii "mən" in sevgisidir. Şeirdə sevənlərin obrazı o qədər duyğusalılıqla, o qədər həssaslıqla, o qədər heyrətləndirici mətləblərlə müqayisə olunur ki, müqayisənin istər fizioloji, istərsə də mənəvi-psixoloji yozumundan heyrətlənirsən. Bu heyrət "məhrabı uca göylər olan eşqin" qüdrətinə ünvanlanan müqəddəs heyrətdir.

Sevilən qadın hələ sevənlərin heç birinə cavab verməyib. İkisi də ümidlə yaşayır. Biri "bir otaq küncündəki qəmli sükunət kimi", digəri "səda kimi, səs kimi, qüdrət kimi" sevir. Bunun xatırladılmasına şərait baskardır; çarəsizliyin çarəsi kimi...

Əli Kərim müqayisələrdən sonra sevdasının ünvanına ("iki qəlb arzusunu olan qadın") məntiqi sualla müraciət edir: "De görək nə deyirsən?" Bu müraciətdə bir mahnıda deyildiyi kimi, "Mənim üçün yaradılan sevilən sən" etirafının iştiraklarını görürsən. Bu biçim etiraf birtərəfli olarsa, hicranın, ikitərəfli olarsa, vüsalın yoluna döndür. "İki qəlb arzusunu olan qadın" "ışıqdan yaranmış yaraşıq sevnən" sevcək, onu işıq bilənimi?..

Üç nöqtə (...) durğu işarəsidir. Əli Kərim onu poeziyanın atributu eləyib. Həm də olduqca uğurlu şəkildə: üç nöqtə fikrin hələ tamamlanmadığının, tamamlanmamış fikrin gümanla tamamlanmalı olduğunu orfoqrafik-leksik formasıdır. Bədii "mən" bəlkə də fikrini çarəsizliklə üç nöqtə ilə bitirir: "Nöqtə, nöqtə və nöqtə"...

O üç nöqtədən sonra nə olacaq? Gümanlarım deyir ki, belə dərin sevgiyə etinasızlıq mümkün deyil. "İki sevgi"nin işığı o qadının düşüncələrini titrətmək qüdrətindədir...

Sevgi ürəyin böyüklük ölçüsüdür. Vətəne dəruni sevgisi olan əsgərlərimiz də sevir və sevcək. Həm də Əli Kərimin bədii "mən"inin sevdidiyi kimi sevcək. Əsgərin sevdidiyi gözəl üçün birçə ünvan olacaq. Sevdidiyi ona "Mənim üçün yaradılan Yaradılan sən" deyəcək...

Nəfəsiylə soyuq səngərləri isindiren əsgər sevməyə qadirdi, sevilməyə layiqdi...

Rəşid HÜSEYNOV,
"Azərbaycan Ordusu"

Futbol turniri başa çatıb

Martın 18-də Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzinin futbol meydançasında C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin təşkilatçılığı ilə Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Cəlil Səfərovun xatirəsinə həsr olunmuş mini futbol üzrə bölüklərarası birinciliyin final oyununu keçirilib. Oyun başlanmadan öncə ümummilli lider Heydər Əliyevin və Azərbaycan Respublikasının suverenliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçən şəhidlərimizin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Dövlət himni səsləndirildikdən sonra liseyin rəisi polkovnik Rüfət Əmirov çıxış edərək tədbir iştirakçılarını salamlayıb.

"Azərbaycan qəhrəmanları yurdu, igidlər məskənidir. Azad və müstəqil olmayan Vətəndə azad vətəndaş ola bilməz. Cəlil Səfərov kimi yüzlərlə Milli Qəhrəmanımız bu azadlığın uğrunda qəhrəmancasına döyüşüb şəhid olmuşdur. Bu qəhrəmanların ömür yolu gənclərimiz üçün qürur mənbəyidir", - deyərək polkovnik final mərhələsində iştirak edən komandalara uğurlar arzulayıb.

Hərbi Liseyin fiziki hazırlıq üzrə bölmə müdiri ehtiyatda olan mayor Fərhad Əliyev tədbir iştirakçılarını salamlayaq liseyde Milli Qəhrəmanların xatirəsinə həsr olunan idman yarışlarının dəyərli ənənəyə çevrildiyini vurğulayıb. "Milli

Qəhrəmanlarımız Eldar Məmmədov, Elşad Əhədov, Əfqan Hüseynov, Rəşad İbrahimov, Mübariz İbrahimov və başqalarının xatirəsinə həsr olunmuş müxtəlif idman yarışları gələcəyin zabitləri olacaq kursantlara vətənpərvərlik ruhu aşılayır. Belə tədbirlərin keçirilməsi bizim liseyde ənənə halını alıb."

9 komandanın iştirakı ilə keçirilən yarışın final oyunu 2-ci bölüklə 3-cü bölük arasında baş tutub. Gərgin və maraqlı oyunun sonunda 3-cü bölük 3-2 hesabı ilə qələbə qazanıb və turnirin qalibi olub. Turnirin

3-cüsü isə 5-ci bölük olub. Sonda turnirin qalibləri fəxr fərman və qiymətli hədiyyələrlə mükafatlandırılıblar. Qalib komandaya kuboku təqdim edən liseyin rəisi kursantları və onların ailə üzvlərini Novruz bayramı münasibəti ilə təbrik edərək, cəsağılığı və uğurlar arzulayıb. O, Ali Baş Komandanın əmri ilə torpaqlarımızın tezliklə azad olunacağına və bütün bölgələrimizdə Novruz tonqallarının alovlanacağına əminliyini bildirib.

Mahmud MÖHBALİYEV,
"Azərbaycan Ordusu"

Bu günlərdə ordu idmançılarımız haqqında sevindirici xəbər almışıq. Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin fiziki hazırlıq və idman kafedrasının baş müəllimi Orxan Bayram oğlu Məmmədli Portuqaliyada keçirilən döyüş sənətləri üzrə dünya çempionatından qalib kimi qayıdıb. Orxan 69 kiloqram çəki dərəcəsinə dördüncü dəfə Hapkido növündə dünya çempionu adına layiq görülüb.

"Məqsədim qələbə qazanmaq idi"

- Martın 17-dən 20-dək Portuqaliyanın Kaldes de Rehuna şəhərində döyüş sənətləri üzrə dünya çempionatı keçirildi, - deyərək dördüncü dünya çempionu bizimlə söhbətində bildirir. - Yarışda 30 ölkədən 2000-dən çox idmançı iştirak edirdi. Məqsədim yalnız qələbə qazanmaq idi. Arzuma çatmaq üçün bütün sədləri aşmalıydim. Portuqaliya, Lüksemburq, İspaniya və Şotlandiya ölkələrinin idmançıları ilə üz-üzə gəldim. Bütün rəqiblərimi üstələyərək çempion adını qazandım. Ölkəmizi bu mötəbər yarışda şərəflə təmsil etməyi bacardım. Bayrağımızı başımın üstündə dalğalananda, Himnimiz səslənəndə qürur hissləri keçirdim. Qazandığım uğurlara görə ilk növbədə müəllimim,

Hap Ki Do Federasiyasının prezidenti qrand master Süleyman Məmmədliyə minnətdarlığımı bildirirəm. Yeri gəlmişkən deyim ki, müəllimim də bu birincilikdə kompleks hərəkətlər yarışmasında yaxşı nümunə göstərərək çempion adını qazandı. Artıq dördüncü dəfədir ki, çempion oluram. Uğurlarıma arxayınlaşmadan məşq edib təcrübəmi artırır, qarşıdakı yarışlara hazırlaşırım.

Dördüncü dünya çempionu Orxan Məmmədli söhbətinin sonunda yarışda iştirakının yüksək səviyyədə təmin edildiyinə görə Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyinə dərin minnətdarlığını bildirdi.

Mayor
Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan Ordusu"

Gizir Kazimov Ziya Ağami oğluna 2015-ci ildə verilmiş gizirin şəxsi vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Məsul katib

polkovnik-leytenant
İlham BEHBUDOV

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98
Məktublara şöbəsi: (012) 510-64-28;

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144.
"Qızıl Şərq" hərbi şəhərciyi

Növbətçi

leytenant
Günay TAĞIYEVA

Qazetin hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Qəzet haftada iki dəfə (III-VI günlər) nəşr olunur.
"Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində
səhifələndirilərək "Hərbi nəşriyyat"ın mətbəəsində hazır
diapozitivlərdən çap olunur. Əlyazmalara rəy verilmir,
təqdim edilən yazılar müəllifə qaytarılır.

Lisensiya № 361

Sifariş № 143
Nüsxə 4700